

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 29/2023

29.8.2023

Förvaltningsstadga

I och med den nya kyrkolagstiftningen grundar sig församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas beslutsfattande på kyrkolagen (652/2023), kyrkoordningen (657/2023) och förvaltningsstadgan samt på de interna förvaltningsföreskrifter som föreskrivs separat i kyrkolagen eller kyrkoordningen.

Varje församling och kyrklig samfällighet ska ha en förvaltningsstadga vars innehåll bestäms av 3 kap. 7 § i kyrkolagen. Förvaltningsstadgan ska således innehålla behövliga bestämmelser åtminstone om ordnandet av församlingens eller den kyrkliga samfällighetens förvaltning och dess organ, om överföringen av beslutanderätt till organ och ledande tjänsteinnehavare, om organens sätt att fatta beslut och förvaltningsförfarande samt om organens sammanträdesförfaranden.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet i en församling och gemensamma kyrkofullmäktige i en kyrklig samfällighet beslutar om innehållet i förvaltningsstadgan och om ändringar i den.

Utgångspunkten i den nya kyrkolagen är att alla förvaltningsföreskrifter som gäller organen och deras beslutanderätt i fortsättningen ska samlas i förvaltningsstadgan. I förvaltningsstadgan tas således in bestämmelser som tidigare ingick i fullmäktiges arbetsordning, reglementet för kyrkorådet, församlingsrådet eller gemensamma kyrkorådet, direktionernas instruktioner och kapellförsamlingarnas reglementen.

Utöver förvaltningsstadgan kan en församling eller en kyrklig samfällighet ha en instruktion för tjänsteinnehavarna, om det på grund av organisationens omfattning inte är ändamålsenligt att i förvaltningsstadgan ta in all delegering av beslutanderätten till

tjänsteinnehavare. Det rekommenderas dock att bestämmelserna om beslutanderätt finns samlade i förvaltningsstadgan.

Kyrkostyrelsen har utarbetat en mall för förvaltningsstadga som kyrkostyrelsens plenum godkände 23.8.2023. Syftet med mallen är att hjälpa församlingar och kyrkliga samfälligheter att utarbeta egna förvaltningsstadgor. Mer detaljerade anvisningar om användningen av mallen finns i inledningen till förvaltningsstadgemallen.

Förvaltningsstadgans bindande verkan och ikraftträdande

I församlingens och den kyrkliga samfällighetens förvaltning ska bestämmelserna i förvaltningsstadgan iakttas. Om avvikelse görs från de gränser för beslutanderätt som anges i förvaltningsstadgan, överskrider den myndighet som fattat beslutet sin behörighet och det är fråga om ett förfaringsfel, vilket kan leda till att beslutet upphävs vid ändringssökande. Förvaltningsstadgan är också bindande för det kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller församlingsråd som godkänt förvaltningsstadgan. Avvikelse från förvaltningsstadgan kan inte göras annat än genom att förvaltningsstadgan ändras. Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan inte överta avgörandet av ett ärende där beslutanderätten i förvaltningsstadgan har överförts till ett annat organ eller till en tjänsteinnehavare, om det inte är fråga om överföring av ärendet till ett högre organ enligt 10 kap. 10 § i kyrkolagen.

Enligt övergångsbestämmelsen i kyrkolagen kan de tidigare förvaltningsbestämmelser som förvaltningsstadgan ersätter tillämpas i högst sex månader från ikraftträdandet av kyrkolagen. Förvaltningsstadgan ska därmed träda i kraft senast 1.1.2024 (KL 13:7). På ikraftträdandet tillämpas dessutom 12 kap. 16 § 1 mom. i kyrkolagen, som gäller verkställbarheten av beslut. Enligt momentet kan ett beslut verkställas även om det ännu inte har vunnit laga kraft, såvida det inte skulle bli meningslöst att begära omprövning eller anföra besvär på grund av verkställigheten av beslutet eller om det organ som behandlar begäran om omprövning eller besvärsmyndigheten inte förbjuder verkställigheten.

Genom förvaltningsstadgan ordnas församlingens eller den kyrkliga samfällighetens interna förvaltning. Därför kan det anses att förvaltningsstadgan trots eventuella besvär kan träda i kraft fort den har godkänts. För att det inte ska uppstå ovisshet om ikraftträdandedagen är det skäl att vid godkännandet eller ändringen av förvaltningsstadgan

samtidigt besluta om tidpunkten för ikraftträdandet. I regel har det ansetts att en stadga inte kan träda i kraft innan den har publicerats.

Ytterligare upplysningar ges vid behov av t.f. ecklesiastikrådet Asta Virtaniemi och jurist Suvi-Maria Wilska, e-post fornamn.efternamn@evl.fi.

Kyrkostyrelsen

Pekka Huokuna
kanslichef

Pirjo Pihlaja
ecklesiastikråd

ISSN 1797-0334